

Opasnost širenja neprovjerenih informacija (Meka)

Hatib: Abdurrahman ibn Abdulaziz es-Sudejs

7. džumadel-uhra 1439. po Hidžri / 23. februar 2018.

Svaka hvala i zahvala pripadaju Allahu. Tebe hvalimo, Gospodaru moj, od Tebe pomoć i oprost tražimo, i Tebi se kajemo za grijeh. Allahu se zahvaljujemo i iskazujemo Mu šukr na blagodatima na kojima Mu zahvaljuju tijela i duše.

Hvala Allahu, poslije zahvale, na dobroti koja se neprestano uvaćava i hvala Mu, uvijek, u svakom vremenu, nadamo se Njegovoj nagradi na Dan poziva.

Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, svjedočenjem koje je najbolji govor i najvrednija riznica, i svjedočim da je naš vjerovjesnik i prvak Muhammed Allahov rob i poslanik, najčasniji od svih ljudi, onih prvih i potonjih, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i mir, i na njegovu porodicu i potomke, blještave zvijezde, i na njegove ashabe o kojima su izrečene najljepše riječi hvale, i na one koji ih slijede u dobročinstvu do Dana u kojem će se otkriti tajne.

O vjernici! Bojte se Allaha, u riječima i djelima, predajući se Njegovim naredbama, ujutro i navečer, postići ćete ponos, ugled, vođstvo i potpunost u vjeri. Uzvišeni kaže: "On će preko ružnih postupaka njegovih preći i još mu veliku nagradu dati." (Et-Talak, 5)

Bogobojaznost i poslušnost Allahu, to je najbolja poputnina za ahiret, stoga budi bogobojazan i Gospodaru svome poslušan, i ostavi one koji su s Pravog puta skrenuli. Neka tvoja vodilja bude uputa i uvijek budi tamo gdje su pobožnost i bogobojaznost.

O muslimani! Onaj ko razmišlja o intencijama časnog šerijata uvidjet će da je u čovjekov život donio samo sušto dobro i korist, usmjerio ga da ostvaruje najčasnije ciljeve, da je očistio duše od bolesti i zala, utemeljio plemenito i dostojanstveno

društvo, koje se gnuša od grijeha, kršenja Božijih zabrana, niskih prohtjeva i ambicija, i zbog toga je poveo ovaj blagoslovljeni ummet putem dobrote i plemenitosti, i dostigao najveći stepen u zaštiti časti i svetinja.

U ovom vremenu tehnološkog napretka, koji je "porobio" ljudske umove, i zaveo slabiće među uglednim i običnim ljudima, dolazi do izražaja jedna vrlo neprijatna i po islamski ummet pogubna i destruktivna pojava, a to je pojava širenja neprovjerenih i zlonamjernih informacija, kleveta i lažnih, konfliktnih i kontradiktornih vijesti, od strane plitkih i obmanjenih pojedinaca, maloumnika i zanesenjaka, čiji je životni moto "rekla-kazala" i puko nagađanje, a njihov poziv jasna kleveta, u opasnom psihološkom ratu i širenju bolesti društvenih razmjera.

Najgori putevi su krivudavi putevi, a najgori stav je lahkomislenost. Odlučni i ambiciozni ljudi iskušani su zlobnicima, zavidnicima, pokvarenjacima i nasrtljivcima koji hvataju svaku njihovu pogrešku, međutim to ne umanjuje njihovu odlučnost, štaviše povećava im samopouzdanje, ponos, uspjeh i ambicioznost. Jezik onoga koji se pouzda u Allaha kao da kaže:

Mahane nam traže svake, ali zaludu im trud,

Allah djelo njihovo odbacuje, a i plemenita ćud,

ljudskih jezika niko pošteden nije bio

čak i za pobožnjaka da je slovio.

O muslimani! Islam strogo zabranjuje svojim sljedbenicima da "puštaju" svoje jezike, bez ikakve kontrole i ograničenja, i da ignorišu govor razuma kod svake vijesti koju čuju i vlastiti stav kod svake neprovjerene informacije, i da se povode za svakim galamdžijom, i vjeruju u riječi svakog spletkaroša.

Kur'an i sunnet upozorili su na neslavan završetak svakoga klevetnika, spletkaroša i lažova. Uzvišeni kaže: "A oni koji vjernike i vjernice vrijeđaju, a oni to ne zaslužuju, toware na sebe klevetu i pravi grijeh" (El-Ahzab, 58); "... i ne slušaj nijednog

krivokletnika, prezrena, klevetnika, onoga koji tuđe riječi prenosi” (El-Kalem, 10–11).

Uzvišeni je uspostavio obrazac za način ophođenja kada je riječ o vijestima. Uzvišeni kaže: “O vjernici, ako vam nekakav nepošten čovjek donese kakvu vijest, dobro je provjerite, da u neznanju nekome zlo ne učinite, pa da se zbog onoga što ste učinili pokajete.” (El-Hudžurat, 6)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Dovoljno je čovjeku laži da prenosi sve što čuje.” U drugoj verziji stoji: “Dovoljno je čovjeku grijeha...”

Koja je prijetnja i koje je upozorenje veće od ovog žestokog upozorenja? I koje je to upozorenje od upozorenja na prenošenje tuđeg govora bez provjeravanja jače od ovog upozorenja?

Širenje neprovjerenih informacija i laži jedna je od najotrovnijih i najopasnijih strijela po jedinstvo i zajednicu. Koliko je samo nepravde nanijelo nedužnim ljudima, i potpalilo vatri smutnje među prijateljima, koliko je uništilo veza, prouzrokovalo zločina, uništilo civilizacija i slave, a od njegovog zla nisu se uspjeli spasiti ni čestiti i razboriti ljudi, pa čak ni plemeniti vjerovjesnici i poslanici. O Isau, alejhis-selam, i njegovoj časnoj majci širene su zlonamjerne glasine. “Hej ti, koja u čednosti ličiš Harunu, otac ti nije bio nevaljao, a ni mati tvoja nije bila nevaljalica.” (Merjem, 28) Plemeniti Jusuf, sin plemenitog Jakuba, sin plemenitog Ishaka, sin plemenitog Ibrahima, alejhimu-selam, predstavlja časni primjer borbe protiv širenja zlonamjernih glasina koje udaraju na čast i ugled. Uzvišeni kaže: “... tako bi, da odvratimo od njega izdajstvo i blud, jer je on uistinu bio Naš iskreni rob.” (Merjem, 28)

Poslanikova svijetla životna biografija može poslužiti kao živi obrazac ispravnog odnosa prema glasinama. Poslanikova davetska misija, još od svojih početaka, suočila se sa zlonamjernim glasinama. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, optužen je za magiju, maloumnost, laž i vraćanje. Njegovi neprijatelji, nevjernici i okorjeli licemjeri, natjecali su se u konstruisanju lažnih vijesti i neutemeljenih optužbi protiv njegove misije.

Možda je jedan od najpoznatijih primjera njihovog propagandnog djelovanja događaj poznat kao “ifk – potvora” njegove supruge Aiše, radijallahu anha, koja je razgolitila svu pogubnost širenja neprovjernih vijesti. To je bio direktan napad na čistu Poslanikovu porodicu, čast najplemenitijeg Božijeg stvorenja i čast njegove istinoljubive žene, kćerke velikog Ebu Bekra es-Siddika, radijallahu anhuma. Allah, džellešanuhu, obznanio je njenu nevinost iznad sedam nebesa, a zajedno sa ovom obznanom, objavljen je i ukor: “Zašto, čim ste to čuli, nisu vjernici i vjernice jedni o drugima dobro pomislili i rekli: “Ovo je očita potvora.” (En-Nur, 12)

U današnje vrijeme, u kojem su se umnožile nevolje i nesreće, objelodanilo zlo, a na belaje i iskušenja gleda se vrlo površno i lakomislno, vrše se proračunati i osmišljeni napadi na muslimanske autoritete, učenjake i vođe, čija je čast dragocjenija od sunca, i čije su vrline poput zvijezda na nebu, s ciljem narušavanja njihovog ugleda, napada na njihovu čast, širenja nepovjerenja prema njima i njihove diskreditacije. Sve to čini se perfidno kroz njihovo omalovažavanje, javno prozivanje putem medija, na društvenim mrežama, u posebnim statusima i komentarima. Ako bolje pogledaš, vidjet ćeš samo tračeve i vrijeđanje, besmislice i vulgarnosti, i kompleksaše koji su svoja pera stavili u službu klevete, i svoje strijele u službu zločina i kriminala, i koji “sijeku” svojim jezicima sve pred sobom, i nasrću na čestite i plemenite ljude, iskrene radnike za opće dobro, koji na svojim plećima nose poslanicu ummeta, žive njegove probleme i rane i teže njegovom uspjehu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Svakom muslimanu zabranjeni su život, imetak i čast drugih muslimana.” (Muslim)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “O vi koji ste povjerovali svojim jezicima, a iman još nije ušao u vaša srca, nemojte ogovarati muslimane, i nemojte istraživati sramote jedni drugih, jer onaj ko bude istraživao i pratio sramote svoga brata vjernika, Allah će pratiti njegove sramote, a čije sramote Allah bude pratio, osramotit će ga makar u njegovoj kući.” (Ebu Davud)

Rekao je imam Ahmed: “Nisam vidio nijednog čovjeka koji je govorio negativno o drugima ljudima a da nije skrenuo s Pravog puta.” Također je rekao: “Vrijeđanje učenjaka, a posebno onih najvećih među njima, spada u velike grijehе.”

Malik ibn Dinar rekao je: “Dovoljno je čovjeku zla da ne čini dobro, a da govori protiv dobrih ljudi.”

Ibn Tejmijja, Allah mu se smilovao, rekao je: “Govor o drugim ljudima mora biti utemeljen na znanju i pravедnosti, a ne na neznanju i nepravdi. Napad na čast ljudi gora je od krađe njihovog imetka.”

Šta je tek s onima čija je navika da izvrću tuđe riječi u neznanju koje nagoni na plač onoga koji se boji zla i zločinjenja, čija je navika da se izruguju drugima jer nemaju hrabrosti da im to kažu u lice!?

Šta je s ljudima čija je navika izrugivanje i spletkarenje, i čija je “poputnina” klevetanje i zavađanje, i čija je narav potpaljivanje i preuveličavanje, i čiji je “rječnik” loše mišljenje, uznemiravanje i prigovarivanje, i koji požuruju sa osudama i grubošću, i koji često vrijeđaju i kritikuju, i koji se ne ustručavaju od psovki i uvreda?! Ako te vide u blagodatima, zavide ti, a ako nisi s njima, ogovaraju te. Uzvišeni kaže: “... ili bi ljudima na onome što im je Allah iz obilja Svoga darovao zavidjeli.” (En-Nisa, 54)

Za grešku nečiju kad čuju, radost ih prožme

požure da druge obavijeste o tome,

a o dobru za koje saznaju,

ni riječ ne kažuju.

Danonoćno rade na uništenju ugleda, raspravljaju o kompetencijama i iskrivljuju sliku o čestitim i pobožnim ljudima. Pokreću se kao slijepi miševi u mrkloj noći, rade iza kulisa, nemaju svoja prava imena, ni lica, kao drugi ljudi. Kriju se, poput lopova, iza nadimaka i zvučnih parola, a zapravo iza obmane i prevare, iz zavisti prema drugim

ljudima, nakon što su spoznali istinu. U suštini, oni, htjeli to ili ne, na ovaj način, šire među ljudima vrline onih kojima zavide i podižu im ugled, kao što kaže pjesnik:

*Kada Allah želi da se o nečijoj dobroti zbori,
pa i skrivena bila, jezik zavidnika u njenoj službi stoji.*

*Vatre da nije u blizini drveta aloje,
mirise opojne ne bi širilo svoje.*

Postoje i oni koji su se “preпусти talasima”, istražuju i “iskopavaju” iznimna mišljenja islamskih učenjaka i šire ih među običnim svijetom s ciljem privlačenja pažnje i uzburkavanja javnosti.

O vi koji se bavite tuđim ličnostima i njihovim motivima, klonite se onoga što izaziva Božiju srdžbu i donosi vam zlo, prestanite s istraživanjem i praćenjem tuđih mahana i sramota, jer to je ružno i štetno ponašanje, i karakter koji priliči jedino gubitnicima i grešnicima, i suprotstavlja se Božijem zakonu i uputi Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji je rekao: “Blago onome koga su njegove zabavile mahane, pa ni u pomisli mu nisu mahane drugih.” (Bezzar, “Musned”, Bejheki, “Šuabul-iman”)

Imam Ahmed i drugi bilježe da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Hoćete li da vas obavijestim o onim najgorim među vama? To su oni koji prenose tuđe riječi, rastavljaju voljene, i željno iščekuju svaku pogrešku.”

Svaka izgovorena riječ zapisana je u našim knjigama, i sačuvana za Dan okupljanja, u kojem će zlo biti poraženo.

Čovjek će učiniti grijeh prenoseći riječi drugih, zato se dobro čuvaj neprovjerenih vijesti, jer mnogo su nam zla donijeli.

O vi koji požurujete s prenošenjem tuđih riječi, i vi koji slušate i vjerujete u sve što vam se kaže, i vi koji prenosite vijesti iz nepouzdanih i neprovjerenih izvora, ili s

kanala poznatih po smutnji i huškanju, bojte se Allaha, sakrijte mahane vaših uglednih i po dobru poznatih ljudi, tražite od Gospodara spas prije nego što vam dođe smrt i kajanje.

Čuvajte svoj jezik od vrijeđanja bilo koga, i od prenošenja glasina i od laži!

Budite pravedni, i ne očekujte pravednost od smutljivaca, savjetuj ih i izvrši svoju obavezu prema njima.

Uzvišeni kaže: "Zašto niste, čim ste to čuli, rekli: "Ne dolikuje nam da o tome govorimo, hvaljen neka si Ti! To je velika potvora! Allah vam naređuje da više nikad takvo nešto ne ponovite, ako ste vjernici, i Allah vam propise objašnjava; a Allah sve zna i mudar je." (En-Nur, 16–18)

Bojte se Allaha, i čuvajte vaše časti od sumnji i kleveta, i sputajte svoje jezike od ružnog govora o onima koji uživaju ugled među muslimanima, nosiocima visokih težnji, postići ćete ono što želite, a onaj ko bude oklijevao, skrenuo je s Pravog puta, pogazio je Božije granice i učinio je nepravdu.

O vjernici! U ovim specifičnim okolnostima do izražaja trebaju doći istinske moralne vrijednosti koje će nadahnuti naša društva vrlinama i plemenitim svojstvima, a koga Allah iskuša nečijom spletkom, neka se boji Allaha, traži od Njega pomoć, strpi se i neka mu to samo poveća pouzdanje u Njega, ustrajnost i vjerovanje, jer kraj pripada bogobojažnima, i neka bude ubijeđen da će se spletke vratiti onima koji ih prave.

Allah podario blagoslov meni i vama u Kur'anu i sunnetu, i okoristio mene i vas njihovim dokazima i mudrošću.

Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, za vas i za sve muslimane od svih grijeha, a tražite i vi i pokajte Mu se, On mnogo prašta i milostiv je.

